

**Відкритий міжнародний університет розвитку людини
«Україна»**

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Голова Приймальної комісії
Університету «Україна»

П.М.Таланчук

«29» грудня 2020

**ПРОГРАМА
ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
з дисципліни «Українська мова та література»
для конкурсного відбору вступників
для здобуття освітньо-професійного ступеня
фаховий молодший бакалавр / ступеня молодшого бакалавра/
ступеня вищої освіти бакалавр
на основі повної загальної середньої освіти**

Київ – 2020

Розробники програми: к. філ. н., доцент кафедри української мови і літератури, іноземних мов та перекладу Ярошовець Т.І.

Програму фахового випробування для вступників на 2021 -2022 н. р. Інституту філології та масових комунікацій спеціальності – 035 Філологія (Українська мова та література) обговорено та затверджено на засіданні кафедри української мови і літератури, іноземних мов та перекладу Відкритого міжнародного університету розвитку людини “Україна”.

Протокол № 4 від 23 грудня 2020 р.

Програму фахового випробування для вступників на 2021 – 2022 н. р. затверджено на засіданні Вченої ради Інституту філології та масових комунікацій Відкритого міжнародного університету розвитку людини “Україна”

Протокол №3 від 24 грудня 2020 р.

Голова фахової
атестаційної комісії

Н.В.Барна

Члени комісії

І.С.Єнг

Т.І.Ярошовець

ПОЯСНОВАЛЬНА ЗАПИСКА

Мова – неоціненний скарб народу, найповніший літопис його духовного життя. У її глибинах – філософський розум, витончений естетичний смак, багато справді поетичного почуття, сліди праці дуже зосередженої думки, сила надзвичайної чутливості до найтонших переливів у явищах природи, багато найсуворішої логіки, високих духовних злетів. Виховувати в собі повагу до мови, якою розмовляєш, - це, передусім, шанувати себе, виявляти повагу до народу, його історії, культури. Це – дисциплінувати мислення і волю, тренувати пам'ять.

Розвиток мови особистості – складний і тривалий процес. Високої мовної довершеності досягає, як правило, та людина, яка багато працює над оволодінням мовою, прагне правильно говорити, виявляти у мовленні – усному та писемному – свою індивідуальність.

Українська мова як предмет вивчення в основній і старшій школі відіграє таку роль:

- формує в учнів стійку мотивацію до вивчення мови;
- забезпечує усвідомлення кожної з функцій мови у навчальному процесі і в суспільстві;
- виховує повагу до української мови як державної, розширює та активізує словниковий запас учнів з урахуванням тих груп слів, усталених висловів, що відображають реальне життя народу, особливості його життєвого досвіду, історії, культури;
- сприяє розвитку в учнів мовних, інтелектуальних і пізнавальних здібностей;
- формує гуманістичний світогляд, моральні та естетичні переконання, національні та загальнолюдські цінності.

Завданнями освітньої галузі в основній і старшій школі є:

- формування мотивації до вивчення мови;
- пізнання через мову історії, культури народу, естетичних та моральних цінностей;
- формування духовного світу учнів, світоглядних уявлень, загальнолюдських ціннісних орієнтирів;
- вироблення вмінь орієнтуватися в потоці різноманітної інформації українською мовою, знаходити, сприймати, аналізувати, оцінювати, застосовувати на практиці відомості, одержані в словесній чи іншій формі;
- розвиток умінь вільно спілкуватися у різних ситуаціях; формулювати власну думку, висловлювати почуття щодо життєвих явищ, морально-етичних, естетичних, суспільних та інших проблем; розуміти інших людей, знаходити спільну мову з ними;
- подальший розвиток базових лексичних, граматичних, стилістичних, орфоепічних, правописних умінь і навичок на

основі узагальнення і поглиблення знань учнів про мову як суспільне явище;

- удосконалення навичок самостійної навчальної діяльності, розвиток інтелектуальних, творчих здібностей учнів.

Вивчення української літератури в основній і старшій школі – процес складний і багатогранний. Учні мають не просто опанувати певну суму знань, а творчо засвоїти матеріал, щоб вільно орієнтуватися в літературному процесі й давати правильну оцінку літературним фактам та явищам. Викладання історії літератури, як і інших наук, передбачає дотримання єдності навчального, наукового і виховного процесів, забезпечення його світоглядної спрямованості шляхом підвищення рівня лекцій, поглиблення самостійної роботи тощо.

Українська література як предмет вивчення в основній і старшій школі передбачає формування потреби і відповідних навичок у читанні художньої літератури; створення на основі засвоєних літературних знань оптимальних умов для всебічного розвитку і реалізації особистості; формування національних і загальнолюдських цінностей; залучення учнів до найкращих здобутків духовної культури.

Завданнями освітньої галузі в основній і старшій школі є формування стійкої мотивації до вивчення української літератури; виховання відчуття краси і виразності рідного слова; формування комунікативної компетенції; ознайомлення з найвизначнішими досягненнями художньої оригінальної та перекладної літератури; розвиток умінь сприймати літературний твір як явище мистецтва; формування читацької та мовленнєвої культури, творчих здібностей, культури полеміки, критичного мислення, самостійного аналізу та оцінювання прочитаного; формування гуманістичного світогляду, духовного світу людини, її моральних та естетичних цінностей, особистісних рис громадянина України, який сприймає і поділяє національні та загальнолюдські цінності.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Українська мова		
Назва розділу, теми	Знання	Предметні вміння та способи навчальної діяльності
1. Фонетика. Грамматика	<p>Фонетика як розділ мовознавчої науки про звуковий склад мови. Голосні і приголосні звуки. Приголосні тверді і м'які, дзвінки й глухі. Позначення звуків мовлення на письмі. Алфавіт. Співвідношення звуків і букв. Звукове значення букв <i>я, ю, є, ї, щ</i>. Склад. Складоподіл. Наголос, наголошені й ненаголошені склади. Уподібнення приголосних звуків. Спрощення в групах приголосних. Найпоширеніші випадки чергування голосних і приголосних звуків. Основні випадки чергування <i>у-в, і-й</i>.</p>	<p>Вступник повинен уміти: <i>Визначати</i> в словах голосні, тверді і м'які, дзвінки й глухі приголосні, ненаголошені й наголошені голосні; ділити слово на склади; визначати звукове значення букв у слові. <i>Визначати</i> місце букв в алфавіті, розташувати слова за алфавітом; розпізнавати явища уподібнення приголосних звуків, спрощення в групах приголосних, основні випадки чергування голосних і приголосних звуків, чергування <i>у-в, і-й</i>.</p>
2. Лексикологія. Фразеологія	<p>Лексикологія як учення про слово. Ознаки слова як мовної одиниці. Лексичне значення слова. Багатозначні й однозначні слова. Пряме та переносне значення слова. Омоніми. Синоніми. Антоніми. Лексика української мови за походженням. Власне українська лексика. Лексичні запозичення з інших мов. Загальноживані слова. Професійна, діалектна. Розмовна лексика. Терміни. Лексика української мови з погляду активного й пасивного вживання. Застарілі й нові слова (неологізми). Нейтральна й емоційно забарвлена лексика. Поняття про стійкі</p>	<p><i>Пояснювати</i> лексичні значення слів; добирати до слів синоніми й антоніми та <i>використовувати</i> їх у мовленні; уживати слова в переносному значенні. <i>Знаходити</i> в тексті й доречно використовувати в мовленні вивчені групи слів; пояснювати значення фразеологізмів, приказок, прислів'їв, крилатих висловів, правильно й комунікативно доцільно <i>використовувати</i> їх у мовленні.</p>

	<p>сполуки слів і вирази. Фразеологізми. Приказки, прислів'я, афоризми.</p>	
<p>3.Будова слова. Словотвір</p>	<p>Будова слова. Основа слова й закінчення. Значущі частини слова: корінь, префікс, суфікс, закінчення. Словотвір. Твірні основи при словотворенні. Основа похідна і непохідна .Основні способи словотворення в українській мові: префіксальний, префіксально - суфіксальний, суфіксальний, без суфіксальний, складання слів або основ , перехід з однієї частини мови в іншу. Основні способи творення іменників, прикметників, дієслів, прислівників. Складні слова. Способи їх творення. Сполучні голосні [о] , [е] у складних словах.</p>	<p><i>Відділяти</i> закінчення слів від основи, <i>членувати</i> основу на значущі частини, <i>добирати</i> спільнокореневі слова, слова з однаковими префіксами й суфіксами; <i>розрізняти</i> форми слова й спільнокореневі слова, правильно <i>вживати</i> їх у мовленні; <i>визначати</i> спосіб творення слів.</p>
<p>4.Морфологія. 4.1.Іменник</p>	<p>Морфологія як розділ мовознавчої науки про частини мови. Іменник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Іменники власні та загальні, істоти й неістоти. Рід іменників чоловічий, жіночий, середній. Іменники спільного роду. Число іменників. Іменники ,що вживаються в обох числових формах. Іменники , що мають лише форму однини або лише форму множини. Відмінки іменників. Відміни іменників : перша, друга, третя, четверта. Поділ іменників першої та другої відмін на групи. Особливості вживання та написання відмінкових форм. Букви –а(я), - у(ю) в</p>	<p><i>Розпізнавати</i> іменники, визначати їхнє загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксичну роль, належність іменників до певної групи за їхнім лексичним значенням, уживаністю в мовленні; <i>визначати</i> основні способи творення іменників; правильно <i>відмінювати</i> іменники , <i>відрізняти</i> правильні форми від помилкових; <i>використовувати</i> іменники в мовленні, послуговуючись їхніми виражальними можливостями.</p>

	<p>закінченнях іменників другої відміни. Відмінювання іменників. Що мають лише форму множини. Невідмінювані іменники в українській мові. Написання і відмінювання чоловічих і жіночих імен по батькові.</p>	
4.2. Прикметник	<p>Прикметник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди прикметників за значенням: якісні, відносні та присвійні. Явища взаємопереходу прикметників з одного розряду в інший. Якісні прикметники. Ступені порівняння якісних прикметників: вищий і найвищий, способи їх творення (проста й складена форми). Зміни приголосних при творенні ступенів порівняння прикметників. Особливості відмінювання прикметників (тверда й м'яка групи).</p>	<p><i>Розпізнавати</i> прикметники, <i>визначати</i> їхнє загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксичну роль; розряди прикметників за значенням; <i>утворювати</i> форми ступенів порівняння якісних прикметників, повні й короткі форми якісних прикметників; <i>розрізняти</i> основні способи творення відносних і присвійних прикметників; <i>відмінювати</i> прикметники: <i>вирізняти</i> правильні форми прикметників від помилкових.</p>
4.3. Числівник	<p>Числівник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди числівників за значенням: кількісні (на позначення цілих чисел, дробові, збірні) й порядкові. Групи числівників за будовою: прості й складені. Типи відмінювання кількісних числівників: 1) <i>один, одна</i>; 2) <i>два, три, чотири</i>; 3) <i>від п'яти до двадцяти, тридцяти, п'ятдесят.....вісімдесят</i>; 4) <i>сорок, дев'яносто, сто</i>; 5) <i>двісті – дев'ятсот</i>;</p>	<p><i>Розпізнавати</i> числівники, <i>визначати</i> їхнє загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксичну роль, розряди числівників за значенням, основні способи їх творення, відмінювання; <i>відрізняти</i> правильні форми числівників від помилкових; <i>добирати</i> потрібні форми числівників і використовувати їх у мовленні; <i>визначати</i> сполучуваність числівників з іменниками.</p>

	<p>б) нуль, тисяча, мільйон, мільярд; 7) збірні; 8) дробові. Порядкові числівники, особливості їх відмінювання. Особливості правопису числівників.</p>	
4.4. Займенник	<p>Займенник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Співвіднесеність займенників з іменниками, прикметниками й числівниками. Розряд займенників за значенням: особові, зворотний, присвійні, вказівні, означальні, питальні, відносні, неозначені, заперечні. Особливості їх відмінювання. Творення й правопис неозначених і заперечних займенників.</p>	<p><i>Розпізнавати</i> займенники, визначати їхнє загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксичну роль, розряди займенників за значенням, основні способи їх творення. Відмінювання; <i>відрізнати</i> правильні форми займенників від помилкових, правильно <i>добирати</i> потрібні форми займенників і <i>використовувати</i> їх у мовленні.</p>
4.5. Дієслово	<p>Дієслово як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Форми дієслова: дієвідмінювання, відмінювані (дієприкметник) і незмінні (інфінітив, дієприслівник, форми на – <i>но-</i>, – <i>то-</i>). Безособові дієслова. Види дієслів: доконаний і недоконаний. Творення видових форм. Часи дієслова: минулий, теперішній, майбутній. Способи дієслова: дійсний, умовний, наказовий. Творення форм умовного та наказового способів дієслів. Словозміна дієслів I та II дієвідміни. Особові та числові форми дієслів (теперішнього та майбутнього часу й наказового способу).</p>	<p><i>Розпізнавати</i> дієслова, особливі форми дієслова, безособові дієслова; визначати загальне значення дієслова, морфологічні ознаки, синтаксичну роль, часи та способи дієслів, дієвідміни, особливості словозміни кожної дієвідміни; <i>використовувати</i> один час і спосіб у значенні іншого; <i>розрізнати</i> основні способи творення дієслів, зокрема видових форм, форм майбутнього часу недоконаного виду, форм умовного та наказового способу дієслів; <i>відрізнати</i> правильні форми дієслів від помилкових.</p> <p><i>Розпізнавати</i> дієприкметники</p>

	<p>Родові та числові форми дієслів (минулого часу й умовного способу). Чергування приголосних в особових формах дієслів теперішнього та майбутнього часу.</p> <p>Дієприкметник як особлива форма дієслова: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Активні та пасивні дієприкметники. Творення активних і пасивних дієприкметників теперішнього й минулого часу. Відмінювання дієприкметників.</p> <p>Дієприкметниковий зворот. Безособові форми на – <i>но-</i>, –<i>то-</i>.</p> <p>Дієприслівник як особлива форма дієслова: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль.</p> <p>Дієприслівники доконаного й недоконаного виду, їх творення. Дієприслівниковий зворот.</p>	<p>(зокрема відрізнати їх від дієприслівників), <i>визначати</i> їхнє загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксичну роль, особливості творення, відмінювання; <i>відрізнати</i> правильні форми дієприкметників від помилкових; <i>добирати</i> й комунікативно доцільно використовувати дієприкметники та дієприкметникові звороти в мовленні; <i>використовувати</i> дієприкметники в мовленні.</p> <p><i>Розпізнавати</i> дієприслівники, визначати їхнє загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксичну роль, основні способи їх творення; <i>відрізнати</i> правильні форми дієприслівника від помилкових; правильно <i>будувати</i> речення з дієприслівниковими зворотами.</p>
4.6. Прислівник	<p>Прислівник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди прислівників за значенням. Ступені порівняння прислівників: вищий, і найвищий. Зміни приголосних при творенні прислівників вищого та найвищого ступенів. Правопис прислівників на – <i>о-</i>, – <i>е-</i>, утворених від прикметників і дієприкметників. Написання разом, окремо й через дефіс прислівників і сполучень прислівникового типу.</p>	<p><i>Розпізнавати</i> прислівники, визначати їхнє загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксичну роль, розряди прислівників за значенням, ступені порівняння прислівників, основні способи творення прислівників; <i>відрізнати</i> правильні форми прислівників від помилкових; <i>добирати</i> й комунікативно доцільно використовувати прислівники в мовленні.</p>

<p>4.7.Службові частини мови</p>	<p>Прийменник як службова частина мови. Групи прийменників за походженням : непохідні (первинні) й похідні (вторинні, утворенні від інших слів). Групи прийменників за будовою: прості, складні й складені. Зв'язок прийменника з непрямыми відмінками іменника. Правопис прийменників.</p> <p>Сполучник як службова частина мови . Групи сполучників за значенням і синтаксичною роллю: сурядні (єднальні, протиставні, розділові) й підрядні (часові, причинові, умовні, способу дії, мети, допустові, порівняльні, з'ясувальні, наслідкові).Групи сполучників за вживанням (одиничні, парні, повторювані) та за будовою (прості, складні, складені). Правопис сполучників.</p> <p>Частка як службова частина мови. Групи часток за значенням і вживанням: формотворчі, словотворчі, модальні. Правопис часток.</p>	<p><i>Розпізнавати</i> прийменники, <i>визначати</i> їхні морфологічні ознаки, групи прийменників за походженням і за будовою; правильно і комунікативно доцільно <i>використовувати</i> форми прийменників у мовленні.</p> <p><i>Розпізнавати</i> сполучники , <i>визначати</i> групи сполучників за значенням і синтаксичною роллю, за вживанням і будовою; правильно й комунікативно доцільно <i>використовувати</i> сполучники в мовленні.</p> <p><i>Розпізнавати</i> частки, <i>визначати</i> групи часток за значенням і вживанням; правильно й комунікативно доцільно <i>використовувати</i> частки в мовленні.</p>
<p>4.8.Вигук.</p>	<p>Вигук як частина мови .Групи вигуків за походженням: непохідні і похідні. Значення вигуків. Звуконаслідувальні слова. Правопис вигуків.</p>	<p><i>Розпізнавати</i> вигуки, <i>визначати</i> групи вигуків за походженням; правильно й комунікативно доцільно <i>використовувати</i> вигуки в мовленні.</p>
<p>5.Синтаксис. 5.1Словосполучення.</p>	<p>Завдання синтаксису. Словосполучення й речення як основні одиниці синтаксису. Підрядний і сурядний зв'язок між словами й частинами складного речення. Головне</p>	<p><i>Розрізняти</i> словосполучення і речення, сурядний і підрядний зв'язок між словами й реченнями; <i>визначати</i> головне й залежне слово в підрядному словосполученні; <i>визначити</i> поширені й непоширені</p>

	й залежне слово в словосполученні. Типи словосполучень за морфологічним вираженням головного слова. Словосполучення непоширенні й поширенні.	словосполучення, типи словосполучень за способами вираження головного слова.
5.2.Речення.	Речення як основна синтаксична одиниця. Граматична основа речення. Порядок слів у реченні. Види речень у сучасній українській мові: за метою висловлювання (розповідні, питальні й спонукальні); за емоційним забарвленням (окличні, й неокличні); за будовою (простій складні); за складом граматичної основи (двоскладні й односкладні); за наявністю чи відсутністю другорядних членів (непоширені й поширені); за наявністю необхідних членів речення (повні й неповні) за наявністю чи відсутністю ускладнювальних засобів (однорідних членів речення, вставних слів, словосполучень, речень, відокремлених членів речення, звертання)	<i>Розрізняти</i> речення різних видів : за метою висловлювання, за емоційним забарвленням, за складом граматичної основи, за наявністю необхідних членів речення, за будовою, за наявністю чи відсутністю однорідних членів речення, вставних слів, словосполучень, відокремлених членів речення, звертання.
5.2.1.Просте двоскладне речення	Підмет і присудок як головні члени двоскладного речення. Особливості узгодження присудка з підметом. Способи вираження підмета Типи присудків: простий і складений (іменний і дієслівний). Способи їх вираження.	<i>Визначити</i> структуру простого двоскладного речення, способи вираження підмета й присудка (простого й складеного), особливості узгодження присудка з підметом; правильно й комунікативно доцільно <i>використовувати</i> прості речення.
5.2.2Другорядні члени речення у двоскладному й односкладному реченні	Означення узгоджене й неузгоджене. Прикладка як різновид означення. Додаток. Типи обставин за значенням. Способи вираження	<i>Розпізнавати</i> види другорядних членів та їхні типи й різновиди, <i>визначати</i> способи вираження означень, додатків, обставин, роль

	означень, додатків, обставин. Порівняльний зворот. Функції порівняльного звороту в реченні (обставини способу дії, присудок)	порівняльного звороту; правильно й комунікативно доцільно <i>використовувати</i> виражальні можливості другорядних членів речення в мовленні; правильно розставляти розділові знаки при непоширеній прикладці, порівняльному звороті.
5.2.3.Односкладні речення	Грамаітична основа односкладного речення. Типи односкладних речень за способом вираження та значенням головного члена: односкладні речення з головним членом у формі присудка(означено-особові, неозначено-особові, узагальнено-особові, безособові) та односкладні речення з головним членом у формі підмета (називні). Способи вираження головних членів односкладних речень. Розділові знаки в односкладному реченні.	<i>Розпізнавати</i> види другорядних речень та їхні типи й різновиди, <i>визначити</i> способи вираження означень, додатків, обставин, роль порівняльного звороту; правильно й комунікативно доцільно <i>використовувати</i> виражальні можливості другорядних членів речення в мовленні; правильно розставляти розділові знаки при непоширеній прикладці, порівняльному звороті.
5.2.3.Односкладні речення	Грамаітична основа односкладного речення. Типи односкладних речень за способом вираження та значенням головного члена: односкладні речення з головним членом у формі присудка(означено-особові, неозначено-особові, узагальнено-особові, безособові) та односкладні речення з головним членом у формі підмета (називні). Способи вираження головних членів односкладних речень. Розділові знаки в односкладному реченні.	<i>Розпізнавати</i> типи односкладних речень, <i>визначати</i> особливості кожного з типів; правильно й комунікативно доцільно <i>використовувати</i> виражальні можливості односкладних речень у власному мовленні.
5.2.4.Просте ускладнене речення	Речення з однорідними членами. Узагальнювальні	<i>Розпізнавати</i> просте речення з однорідними членами,

	<p>слова в реченнях з однорідними членами. Речення зі звертанням . Звертання непоширені й поширені. Речення зі вставними словами, словосполученнями, реченнями, їх значення. Речення з відокремленими членами. Відокремлені означення, прикладки – непоширені й поширені. Відокремлені додатки, обставини. Відокремлені уточнювальні члени речення. Розділові знаки в ускладненому реченні.</p>	<p>звертаннями, вставними словами, словосполученнями, реченнями, відокремленими членами (означеннями, прикладками, додатками, обставинами), зокрема уточнювальними, та правильно й комунікативно доцільно <i>використовувати</i> виражальні можливості таких речень у мовленні; правильно <i>розставляти</i> розділові знаки в них.</p>
5.2.5. Складне речення	<p>Ознаки складного речення. Засоби зв'язку простих речень у складному: 1)інтонація й сполучники або сполучні слова; 2)інтонація; Типи складних речень за способом зв'язку їх частин: сполучникові й безсполучникові. Сурядний й підрядний зв'язок між частинами складного речення.</p>	<p><i>Розпізнавати</i> складні речення різних типів, <i>визначати</i> їхню структуру, види й засоби зв'язку між простими реченнями. <i>Добирати</i> й <i>конструювати</i> складні речення, що оптимально відповідають конкретній комунікативній меті. Правильно <i>розставляти</i> розділові знаки, <i>будувати</i> схему такого речення.</p>
5.2.5.1. Складносурядне речення	<p>Єднальні, протиставні та розділові сполучники в складносурядному реченні. Сміслові зв'язки між частинами складносурядного речення.</p>	<p><i>Розпізнавати</i> складносурядні речення, <i>визначати</i> смислові зв'язки між частинами складносурядного речення; комунікативно доцільно <i>використовувати</i> його виражальні можливості в мовленні.</p>
5.2.5.2. Складнопідрядне речення	<p>Складнопідрядне речення, його будова. Головне й підрядне речення. Підрядні сполучники й сполучні слова як засоби зв'язку у складнопідрядному реченні. Основні види підрядних речень: означальні, з'ясувальні, обставинні</p>	<p><i>Розпізнавати</i> складнопідрядні речення, <i>визначати</i> їхню будову, зокрема складнопідрядних речень з кількома підрядними, <i>відображати</i> її в схемі складнопідрядного речення; <i>визначати</i> основні види підрядних речень, типи</p>

	<p>(місця, часу, способу дії та ступеня, порівняльні, причини, наслідкові, мети, умовні, допустові).</p> <p>Складнопідрядні речення з кількома підрядними, їх типи за характером зв'язку між частинами:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) складнопідрядні речення з послідовною підрядністю; 2) складнопідрядні речення з однорідною підрядністю; 3) складнопідрядні речення з неоднорідною підрядністю. 	<p>складнопідрядних речень за характером зв'язку між частинами. Правильно й комунікативно доцільно використовувати виражальні можливості складнопідрядних речень різних типів у процесі спілкування.</p>
<p>5.2.5.3 Безсполучникове складне речення.</p>	<p>Типи безсполучникових складних речень за характером смислових відношень між складовими частинами – реченнями:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) з однорідними частинами – реченнями (рівноправними). 2) з неоднорідними частинами (пояснюваною і пояснювальною). <p>Розділові знаки в безсполучниковому складному реченні.</p>	<p><i>Розпізнавати</i> безсполучникові складні речення; <i>визначати</i> смислові відношення між їхніми частинами – реченнями (однорідними й неоднорідними) , особливості інтонації безсполучникових складних речень; правильно й комунікативно доцільно <i>використовувати</i> виражальні можливості безсполучникових складних речень у мовленні.</p>
<p>5.2.5.4. Складні речення з різними видами сполучникового й безсполучникового зв'язку.</p>	<p>Складні речення з різними видами сполучникового й безсполучникового зв'язку.</p>	<p><i>Визначити</i> структуру складних речень з різними видами сполучникового й безсполучникового зв'язку; правильно й комунікативно доцільно <i>використовувати</i> виражальні можливості речень цього типу в мовленні.</p>
<p>5.3. Способи відтворення чужого мовлення.</p>	<p>Пряма й непряма мова . Речення з прямою мовою. Слова автора. Заміна прямої мови непрямою. Цитата як різновид прямої мови . Діалог.</p>	<p><i>Визначити</i> в реченні з прямою мовою слова автора й пряму мову, речення з непрямою мовою; <i>замінювати</i> пряму мову непрямою; правильно й доцільно <i>використовувати</i> в тексті пряму мову й цитати; правильно <i>вживати</i> розділові</p>

		знаки в конструкціях із прямою мовою і діалогом.
6.Стилістика.	Стилi мовлення (розмовний, науковий , художній, офіційно-діловий, публіцистичний, конфесійний). Їх основні ознаки, функції.	<i>Розпізнавати</i> стилі мовлення, визначати особливості кожного з них; <i>користуватися</i> різноманітними виражальними засобами української мови в процесі спілкування для оптимального досягнення мети спілкування.
7.Орфоепія.	Відображення вимови голосних (наголошених і ненаголошених) через фонетичну транскрипцію. Відображення вимови приголосних звуків: 1) [дж], [дз], [дз]; 2) [г] 3)[ж], [ч], [ш], [дж]; 4) груп приголосних (уподібнення , спрощення); 5)м'яких приголосних; 6)подовження приголосних. Вимова слів з апострофом.	<i>Визначати</i> особливості вимови голосних і приголосних звуків ; <i>наголошувати</i> слова відповідно до орфоепічних норм.
8.Орфографія	Правопис літер, що позначають ненаголошені голосні [е], [и], [о] в коренях слів. Спрощення в групах приголосних . Сполучення <i>йо,ьо</i> . Правила вживання м'якого знака. Правила вживання апострофа. Подвоєння букв на позначення подовжених м'яких приголосних і збігу однакових приголосних звуків. Правопис префіксів і суфіксів. Позначення чергування приголосних звуків на письмі. Правопис великої літери. Лапки у власних назвах. Написання слів іншомовного походження .Основні правила переносу слів з рядка в рядок. Написання складних слів разом і через	<i>Розпізнавати</i> вивчені орфограми й <i>пояснювати</i> їх за допомогою правил; правило <i>писати</i> слова з вивченими орфограмами, <i>знаходити</i> й <i>виправляти</i> орфографічні помилки на вивчені правила.

	<p>дефіс. Правопис складноскорочених слів. Написання чоловічих і жіночих імен по батькові, прізвищ. Правопис відмінкових закінчень іменників, прикметників. Правопис <i>н</i> та <i>ни</i> у прикметниках і дієприкметниках, <i>не</i> з різними частинами мови.</p>	
<p>9.Розвиток мовлення.</p>	<p>Загальне уявлення про спілкування й мовлення ; види мовленнєвої діяльності; адресант і адресат мовлення; монологічне й діалогічне мовлення; усне й писемне мовлення; основні правила спілкування. Тема й основна думка висловлювання. Вимоги до мовлення (змістовність, логічна послідовність , багатство, точність, виразність , доречність, правильність). Текст як середовище функціонування мовних одиниць. Основні ознаки тексту : зв'язність , комунікативність , членованість , інформативність. Зміст і будова тексту, поділ тексту на абзаци, мікротеми. Способи зв'язку речень у тексті. Класифікація текстів за сферою використання , метою, структурними особливостями. Тексти різних стилів , типів, жанрів мовлення.</p>	<p><i>Уважно читати , усвідомлювати й запам'ятовувати</i> зміст прочитаного, диференціюючи в ньому головне та другорядне. Критично <i>оцінювати</i> прочитане. <i>Аналізувати</i> тексти різних стилів, типів і жанрів. <i>Будувати</i> письмове висловлення, логічно викладаючи зміст, підпорядковуючи його темі й основній думці, задуму, обраному стилю та типу мовлення, досягати визначеної комунікативної мети. <i>Уміти</i> формулювати , добирати доречні аргументи і приклади, робити висновок , висловлювати власну позицію , свій погляд на ситуацію чи обставини; правильно <i>структурувати</i> текст, використовуючи відповідні мовленнєві звороти. <i>Знаходити й виправляти</i> похибки та помилки в змісті, побудові й мовному оформленні власних висловлювань, спираючись на засвоєні знання.</p>

УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА

Назва розділу	Зміст літературного матеріалу (письменники, твори)	Предметні уміння та навички
1. Усна народна творчість	<p>Загальна характеристика календарно-обрядових, суспільно - побутових та родинно побутових пісень. Історичні пісні : "Ой Морозе, Морозенку", "Чи не той то Хміль".</p> <p>Пісні Марусі Чурай . " Віють вітри", "За світ встали козаченьки" Тематика, образи, зміст народних дум і балад. "Дума про Марусю Богуславку". Балада "Бондарівна"</p>	<p>Вступник повинен уміти: <i>Аналізувати</i> літературний твір чи його уривок. <i>Розрізняти</i> види і жанри усної творчості. <i>Розрізняти</i> і називати різновиди календарно-обрядових пісень. <i>Аналізувати</i> зміст, образи, настрої суспільно-побутових і родинно - побутових пісень. <i>Визначати</i> провідні мотиви історичних пісень, характеризувати образи героїв їх – історичних осіб. <i>Визначати</i> тематику й художні особливості балад і дум, пісень Марусі Чурай. <i>Виділяти</i> у фольклорних творах анафори, рефрени, постійні епітети, персоніфікацію, символи, гіперболу, <i>визначати</i> їхню художню роль.</p>
2. Давня українська література	<p>"Слово про похід Ігорів" "Повість минулих літ" (уривки про заснування Києва , про помсту княгині Ольги, про напад хозарів) Григорій Сковорода. "De libertate", "Всякому місту – звичай і права", "Бджола та Шершень", афоризми.</p>	<p><i>Знати</i> основні теоретико - літературні поняття:</p> <ul style="list-style-type: none"> • художній образ, прототип; • тема, ідея, мотив художнього твору; • проблематика та конфлікт у художньому творі; • сюжет і композиція літературного твору; • поза сюжетні елементи. <p><i>Знати та вміти</i> визначати в літературному творі тропи:</p> <ul style="list-style-type: none"> • епітет, • порівняння; • метафору; • алегорію;

		<ul style="list-style-type: none"> • гіперболу; • метонімію; • оксиморон. <p><i>Знати</i> характерні риси бароко</p>
3.Література кінця XVIII – початку ХХ ст.	<p>Іван Котляревський. "Енеїда", "Наталка Полтавка"</p> <p>Г.Квітка - Основ"яненко. "Маруся"</p> <p>Тарас Шевченко . " До Основ"яненка", "Катерина", "Гайдамаки", "Кавказ", "Сон"(" У всякого своя доля"), "І мертвим , і живим, і ненародженим...", "Заповіт", "Мені однаково"</p> <p>Пантелеймон Куліш. "Чорна рада"</p> <p>Марко Вовчок. "Максим Гримач"</p> <p>Іван Нечуй – Левицький. "Кайдашева сім'я"</p> <p>Панас Мирний "Хіба ревуть воли, як ясла повні?"</p> <p>Іван Карпенко-Карий. "Мартин Боруля"</p> <p>Іван Франко ."Гімн", "Чого являєшся мені у сні", "Мойсей"</p>	<p><i>Знати</i> основні теоретико – літературні поняття:</p> <ul style="list-style-type: none"> • сентименталізм, романтизм, реалізм, їхні ознаки; • епос, новела, оповідання, повість, роман, різновиди повісті та роману; • лірика, сонет, гімн, послання, поема, тематичні різновиди лірики; • драма, комедія, трагікомедія, власне драма, містерія, драма – феєрія. • Види комічного: гумор, іронія, сатира, сарказм, гротеск, бурлеск, травестія. <p><i>Визначати</i> дво – і трискладові віршові розміри.</p>
4.Література ХХ ст.	<p>Михайло Коцюбинський. "Тіні забутих предків", "Intermezzo"</p> <p>Ольга Кобилянська "Земля"</p> <p>Василь Стефаник. "Камінний хрест"</p> <p>Леся Українка. "Сontra spem spero!", "Лісова пісня"</p> <p>Микола Вороний. "Блакитна Панна"</p> <p>Олександр Олесь. "Чари ночі", "О слово рідне! Орле скутий!.. "</p> <p>Володимир Винниченко. "Момент"</p> <p>Павло Тичина. "О панна Інно", "Арфами, арфами...", "Ви знаєте , як липа</p>	<p><i>Визначати</i> місце і роль митця в літературному процесі.</p> <p><i>Знати</i> основні теоретико – літературні поняття:</p> <ul style="list-style-type: none"> • український модернізм і його особливості; • модерністські напрями та течії, імпресіонізм, неоромантизм, експресіонізм; <p><i>Знати</i> основні теоретико – літературні поняття:</p> <ul style="list-style-type: none"> • поетичні синтаксис (інверсія, тавтологія, антитеза, анафора, епіформа, паралелізм); • риторичні звертання і запитання;

	<p>шелестить..."</p> <p>Максим Рильський "Молось і вірю..."</p> <p>Микола Хвильовий. " Я(Романтика)"</p> <p>Юрій Яновський. "Подвійне коло", "Шаланда в морі"</p> <p>Володимир Сосюра. " Любіть Україну"</p> <p>Валер'ян Підмогильний. "Місто"</p> <p>Остап Вишня. "Моя автобіографія", "Сом"</p> <p>Микола Куліш ."Мина Мазайло"</p> <p>Богдан –Ігор Антонич. "Різдво"</p> <p>Олександр Довженко "Україна в огні", "Зачарована Десна"</p> <p>Андрій Малишко. "Пісня про рушник"</p> <p>Василь Симоненко. "Лебеді материнства"</p> <p>Олесь Гончар. "За мить щастя"</p> <p>Григій Тютюнник. "Три зозулі з поклоном"</p> <p>Василь Стус ."Як добре те, що смерті не боюсь я", "О землі втрачена , явився!.."</p> <p>Іван Драч. "Балада про соняшник"</p> <p>Ліна Костенко. "Страшні слова, коли вони мовчать", "Українське альфреско", "Маруся Чурай"</p>	<ul style="list-style-type: none"> • алітерація, асонанс; • різновиди роману(роман у новелах, роман у віршах); • різновиди роману (роман у новелах, роман у віршах); • кіноповість; • усмішка. <p><i>Вміти</i> пояснювати поняття:</p> <ul style="list-style-type: none"> • «Розстріляне відродження»; • психологізм; • асоціативність.
<p>5.Твори українських письменників - емігрантів</p>	<p>Іван Багряний. "Тигролови"</p> <p>Євген Маланюк "Стилет чи стилос?"</p>	<p><i>Орієнтуватися</i> в основних тенденціях функціонування української літератури за кордоном і творчості українських письменників – емігрантів.</p> <p><i>Знати</i> особливості пригодницького роману.</p>

<p>6.Сучасний літературний процес</p>	<p>Загальний огляд, основні тенденції. Літературні угруповання (Бу-Ба-Бу, "Нова дегенерація", "Пропала грамота", "ЛуГоСад"). Творчість Ю.Андруховича, О.Забужко, І.Римарука. Утворення АУП (Асоціації українських письменників). Література елітарна і масова. Постмодернізм як один із художніх напрямів мистецтва 90-х років, його риси. Сучасні часописи та альманахи.</p>	<p><i>Орієнтуватися</i> в основних тенденціях розвитку сучасної літератури; знати літературні угруповання 80-90-х років, найвизначніших представників літератури. <i>Визначати</i> найхарактерніші ознаки постмодернізму.</p>
---------------------------------------	--	---

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. І.О. Васильцова, Т.М. Гревцева, А.Ф. Нечипоренко – Українська мова для вступників до вищих навчальних закладів. – К., 2016
2. О.М. Пазяк, О.А. Сербенська, М.І. Фурдуй, Л.Ю. Шевченко – Українська мова. Практикум . – К., 2017
3. Сучасна українська літературна мова. За ред. А.П. Грищенка. – К., 2017
4. Глазова О.П., Кузнєцов Ю.В. Рідна мова: Підруч. для 5 кл. загальноосвіт. навч. закл. – К.: Педагогічна преса, 2015. – 288с.
5. Єрмоленко С.Я., Сичова В.Т. Рідна мова : Підруч.для 5 кл. – К.: Грамота,2015. – 240 с.
6. Бондаренко Н.В., Ярмо люк А.В. Українська мова : Підруч. для 5 кл.загальноосвіт. навч.закл. – К.: Освіта, 2015. – 272с.
7. Глазова О.П.,Кузнєцов Ю.В. Рідна мова : Підруч. для 6 кл. загально освіт.навч.закл. – К.: Педагогічна преса, 2016. – 288с.
8. Єрмоленко С.Я., Сичова В.Т. Рідна мова: Підруч. Для 6 кл. – К.: Грамота, 2016. – 296с.
9. Пентиліук М.І.,Гайдаєнко І.В., Ляшкевич А.І., Омельчук С.А. Рідна мова : Підруч. Для 6 кл. загально освіт.навч.закл. _ К.: Освіта, 2016. - 272с.
- 10.Бондаренко Н.В.,Ярмоліук А.В.Українська мова : Підруч. Для 6 кл. загально освіт. навч.закл. - К.:Освіта , 2016. -240с.
- 11.Передрій Г.Р., Скуратівський Л.В., шелехова Г.Т., Остаф Я.І. Рідна мова : Підруч. для 7 кл. – К.: Освіта, 2016. – 272с.
- 12.Ющук І.П.Рідна моваб Підруч.для 7 кл. – К.: Арт-Освіта, 2017. -288.
- 13.Олійник О.Б.Українська мова: Підручник для 7 кл. середньої школи. – К.: Вікторія ,2017. – 364с.
- 14.Беляєв О.М., Пентиліук М.І., Симоненкова Л.М., Симоненкова Т.П. Українська мова : Підруч. для 7 кл. загально освіт.навч.закл. – К.:ВД «Афон», 2014, - 128с.
- 15.Ющук І.П. Рідна мова : Підруч.для 8 кл.- К.: Арт- Освіта, 2014. – 256с.
- 16.Олійник О.Б.Українська мова 6 Підручник для 8 кл. середн.шк.- К.: Вікторія,2014.- 288с.
- 17.Беляєв О.М., Пентиліук М.І., Симоненкова Л.М., Симоненкова Т.П. Українська мова: Підруч. для 8 кл. загально освіт.навч.закл. – К.: ВД»Афон», 2014. – 128с.
- 18.Шелехова Г.Т., Остаф Я.І., Скуратівський Л.В. Рідна мова: Підручник для 9 кл. – К.: Освіта, 2012. – 256с.
- 19.Олійник О.Б. Українська мова : Підручн. Для 9 кл. середньої школи – К.: Вікторія, 2015. – 384с.
- 20.Беляєв О.М., Пентиліук М.І., Симоненкова Л.М., Симоненкові Т.П. Українська мова : Підручник для 9 кл. загальноосвіт. навч. зал. – К.: Освіта, 2016. – 208с.

21. Олійник О.Б. Українська мова: Підручник для 10-11 кл. середньої школи, - К.: Вікторія, 2014. -448с.
- 22.Зубков М.Українська мова. Універсальний довідник. – Харків: ВД»Школа»,2009.
- 23.Семенюк Г., Ткачук М., Ковальчук О. Українська література: Підручник для 11 кл. – К.: Освіта, 2011. – 510с.
- 24.Семенюк Г., Ткачук М., Слоньовська О., Гром'як Р., Вашків Л., Плетенчук Н. Українська література: Підручник для 10 кл. – К.: Освіта, 2010. – 352 с.
- 25.Авраменко О., Пахаренко В. Українська література : Підручник для 10 кл. загальноосвітн. навч. закл. (рівень стандарту, академічний рівень). — К. : Грамота, 2010. — 280 с.
- 26.Авраменко О., Дмитренко К. Українська література: Підручник для 9 кл. – К.: Грамота, 2009. – 345 с.
- 27.Українська література: Хрестоматія. 10 клас (Упор. О.М. Авраменка). – К.: Грамота, 2010. - 328 с.
- 28.Джерела пружно б'ють: Хрестоматія з української літератури для 9 кл./ Упор. Б. Степанишин. – К.: Арт – Освіта, 2004. – 478с.
- 29.Срібний птах: Хрестоматія з української літератури для 11 класу/ Упор. Семенюк Г., Ткачук М., Гуляк А. – К.: Освіта, 2016 (Ч.1 – 511с.; ч. II – 576с.)
- 30.Усі українські письменники – Упорядн. Ю.Хізова, В.Щоголева. – Харків, 2015.

Додаткова

1. Український правопис. – К., 2008
2. Г.О. Козачук – Українська мова для абітурієнтів. – К., «Вища школа», 2005
3. І.П. Ющук – Практикум з правопису української мови. – К., «Освіта», 2007
4. Тести Українська мова. 5-12 класи / За ред.. д. філол.н. проф.. Гуйванюк Н.В. – К.:Академія,2009.
5. Крайнікова П. – Українська література. – К.: Знання, 2007.
6. Грибіниченко Т., Козачук Г. – Вчимося писати твір з української літератури – К.: Либідь, 2006.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДІ СТУДЕНТА

Перелік питань складається з 50 тестових завдань.

Кожному вступнику дається варіант, який складається із 25 тестових завдань.

Максимальна кількість балів - 200 . Мінімальна кількість балів для успішного складання екзамену – 100 балів. Кожне питання оцінюється у 8 балів.

Кількість правильних відповідей	Бали
1	-
2	-
3	-
4	-
5	100
6	105
7	110
8	115
9	120
10	125
11	130
12	135
13	140
14	145
15	150
16	155
17	160
18	165
19	170
20	175
21	180
22	185
23	190
24	195
25	200